

NORGES Jeger- OG FISKERFORBUND

Nærings- og Fiskeridepartementet
postmottak@nfd.dep.no

Vår ref:

Deres ref: 14/8781-1

Hvalstad, den: 09.01.2015

Vedr. melding til Stortinget om vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett - høringsinnspill

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til høringsbrev av 07.11.14 fra Nærings- og Fiskeridepartementet (NFD) vedørende melding til Stortinget om vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett. I det følgende er NJFFs høringsinnspill. Vi har i våre kommentarer fulgt inndelingen i høringsnotatet. Noen av kapitlene er mer situasjonsbeskrivelser og historiefortelling hvor vi ikke har noen særskilte kommentarer.

Generelt

Utfordringene knyttet til oppdrett av anadrome laksefisk vs vill anadrom laksefisk (sjørret, laks og sjørøye) er rimelig godt beskrevet i høringsnotatet. Henvisningene til Havforskningsinstituttets risikovurderingsrapport(er) og vurderinger gjort av Vitenskapelig råd for lakseforvaltningen er relevante og viktige mht å erkjenne den alvorlige situasjonen en er i mht oppdrettsnæringens videre virksomhet og de ville anadrome laksefiskenes eksistensgrunnlag.

NJFF er likevel bekymret for at en ikke i tilstrekkelig grad tar inn over seg hvor alvorlig situasjonen virkelig er, og mener også at en i tillegg til en del av de foreslåtte grepene må gå mye lengre dersom en skal løse de utfordringene en står ovenfor før en kan tillate ytterligere vekst. Særlig mht å løse de ikke-stabiliserte og eksistensielle truslene som lakselus og rømming av laks utgjør, men visse også andre miljøutfordringer (førfisk, utslipp mm). NJFF mener det er godt belegg for å mene at miljøutfordringer som lakselus, rømming av laks og lokal forurensing henger klart sammen med den nær enerådende bruken av åpne merder. Det er opplagt behov for en betydelig omstrukturering i næringen både for å redusere de negative effektene på omliggende miljø, men også for å kunne tillate fremtidig vekst.

NJFF bifaller derfor regjeringens initiativ med denne høringen. NJFF støtter prinsippene om områdevis regulering av produksjonsstørrelse i oppdrettsnæringen basert på handlingsregler som virkemiddel for å oppnå bærekraft. NJFF er likevel redd deler av regjeringens forslag kan medføre en forverring mht påvirkning fra lakselus med «oppdrettsherkomst» på de anadrome laksefiskene. Det er åpenbart behov for enkelte nyanseringer i de handlingsregler som departementet fremmer forslag om.

Kapittel 3: Mål med meldingen og premisser

De mål departementet angir er rimelige sett fra et næringsdepartement.

Ideelt sett burde produksjonen av oppdrettsfisk gitt minimal negativ påvirkning på miljøet omkring. I en slik ideell situasjon vil det være irrelevant hvor stor produksjonen av oppdrettslaks/regnbueørret er, og hvor mye den øker, såfremt de ideelle forutsetningene er reelle. Dessverre er ikke verden ideell på dette punktet.

Det er uansett vanskelig å være uenig når departementet sier at: *«Med dagens rådende produksjonsteknologi vil naturen alltid sette premissene for hvordan havbruksnæringen kan drive, og hvilket omfang driften kan ha. Veksten i norsk havbruksnæring skal være bærekraftig. Dette betyr at også den videre utviklingen av næringen skal skje slik at naturens struktur, funksjon og produktivitet bevares, blant annet som grunnlag for å ivareta framtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov. Forvaltningen av næringen skal sikre miljøet på en slik måte at det legger grunnlag for langsiktig næringsutvikling. Dette gjelder både en langsiktig forvaltning av vannressurser, lokaliteter og biologiske ressurser.»*

Det sies videre: *«Skal havbruksnæringen være underlagt en forutsigbar vekstpolitikk må det derfor fastsettes hvilken miljøpåvirkning samfunnet skal akseptere. Dette er et politisk spørsmål, og spørsmålet vil bli adressert både i dette høringsnotatet og i meldingen til Stortinget.»*

Dette er vel og bra, men innholdet i det første sitatet kan fort få lite positivt å si for miljøet all den tid en politisk kan velge seg løsninger som tillater store miljøødeleggelser.

For NJFF er det avgjørende at næringen drives godt miljømessig bærekraftig (sett fra naturens side). Så lenge denne grunnleggende forutsetningen er oppfylt aksepterer NJFF at det er et vekstpotensial for oppdrettsnæringen. I utgangspunktet ser ikke NJFF det som sin rolle å ha engasjement rundt hva som er riktig eller realistisk potensial for framtidig vekst. Siden «innsalg» av næringens vekstpotensial (og derigjennom nasjonaløkonomiske verdi mht eksportinntekter og potensiale for arbeidsplasser) er av betydning for hvordan politiske miljøer og befolkningen generelt vil vurdere akseptabel størrelse på det miljømessige fotavtrykket næringen skal tillates å sette, ønsker vi likevel å kommentere dette kort.

Departementet har i praksis kun lagt vekt på resultater fra 2012-rapporten «Verdiskaping basert på produktive hav 2050» (VBPH) for å benevne havbruksindustriens vekstpotensiale.

Prognosene i VBPH forutsetter imidlertid at så godt som alle hindre for videre vekst er fjernet. Dette gjelder også det største hinderet for en 4-5-dobling av dagens produksjon – tilgang på førråstoff i form av fisk. Lakselus og rømming av fisk er også store uløste utfordringer med dagens rådende teknologi, som heller ikke er løst. Disse siste to er pt primært utfordringer som må løses for de ville laksefiskenes del, men det er lite som tyder på at disse to utfordringene vil forsvinne over natten. Dette gjelder også om tiltakene foreslått i denne høringen gjennomføres (uten at en i tillegg går bort fra åpen merdteknologi).

NJFF mener en også burde vektlagt FAO/Verdensbankens rapport «FISH TO 2030 - Prospects for Fisheries and Aquaculture» fra 2013 (Fish to 2030). Rapporten tar for seg global akvakultur, og ikke Norge spesielt, men er like fullt det beste tallmessige vurderingen en har på dette feltet pt.

Tematisk er denne rapporten nokså lik VBPH. Fremtidsvurderingene er imidlertid svært ulike. Mens VBPH mener det er realistisk med mer enn en firedobling fra dagens nivå, indikerer «Fish to 2030» at det er mest realistisk med mindre enn en dobling innen samme tidspunkt (våre beregninger og framskrivninger).

I motsetning til VBPH begrunner Fish to 2030 sterkt at manglende tilgang til førråstoff (uten å måtte ta all fisk ut av hendene til den fattige befolkningen i verden) slett ikke er en utfordring det finnes noen god løsning på. I hvert fall ikke mht å dekke en så formidabel vekst som det må legges opp til om Norge (og eventuelt andre land) skal 4-5-doble sin produksjon av fiskespisende fisk.

NJFF tror regjeringen/departementet gjør klokt i å moderere seg mht sin omtale av næringens vekstpotensiale. Selv med nedjusteringen av vekstpotensialet til under det halve kan NJFF enkelt spå at en fortsatt vil ha mer enn nok å stri med mht de utfordringene en slik stående biomasse vil forårsake – det til tross for at en innen den tid forhåpentlig har all virksomhet i løsninger basert på lukket teknologi.

Kapittel 7. Mulig innretning for kapasitetsendringer

Norsk oppdrettsindustri har vokst ekstremt fort. Veksten har, slik det påpekes i høringsnotatet, ikke vært i tråd med Stortingets forutsetninger om en miljøtilpasset vekst. Vi viser til Riksrevisjonens undersøkelser av havbruksnæringen, og mener det er sterkt behov for en omfattende restrukturering for å tilpasse oppdrettsindustrien til helhetlig bærekraft. For fremtidig vekst er det avgjørende at næringen først er reelt miljømessig bærekraftig.

Høringsnotatets alternativ 3 tar utgangspunkt i Arealutvalgets arbeid og rapport. Utvalget tok i sitt arbeid tok utgangspunkt i hvordan man med dagens kunnskap ville planlagt en oppdrettsindustri under oppstart. Utvalgets endelige rapport og tiltaksforslag ble så tilpasset dagens eksisterende industri. NJFF var gjennomgående positive til de tiltak som ble foreslått av Arealutvalget. Dette mener vi fortsatt, og støtter derfor høringsnotatets Alternativ 3: Handlingsregler for justering av kapasitet. Vi mener mekanismene i dette forslaget har den største potensial for å oppnå bedre bærekraft raskest mulig, selv om en også ved de to første alternativene må regulere veksten ut fra kriterier for bærekraft.

Kapittel 8. Om handlingsregel for justering av kapasitet

8.1 Hvilke miljøfaktorer kan inngå i en handlingsregel for kapasitetsjustering

NJFF mener det er viktig å ta utgangspunkt i den regjeringens *Strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring* fra 2009, der en satte opp fem miljømål for bærekraftig vekst i oppdrettsnæringen:

1. genetisk påvirkning og rømming
2. forurensning og utslipp
3. sykdom, medregnet parasitter
4. arealbruk
5. fôrressurser

NJFF mener det er naturlig at man forsøker å lage miljøindikatorer/bærekraftsindikatorer for alle disse bærekraftsmålene for å danne handlingsregler knyttet til kapasitetsjustering.

NJFF mener dette kan gjøres meget enkelt, oversiktlig og forutsigbart ved å la enkelte av disse bærekraftsindikatorer styre handlingsregler på konsesjonsnivå istedenfor på områdenivå. For andre av miljømålene, slik som for lakselus, er det mer rimelig med en områdebasert tilnærming (avhengig av hvilke størrelser en faller ned på mht områdene). Nedenfor vil vi skissere hvordan det kan gjøres for hvert enkelt miljømål, og ellers kommentere de miljøindikatorer som allerede ligger i forslaget:

1. *Genetisk påvirkning og rømming*. NJFF mener det er en sammenheng mellom rømmingsnivå (antall hendelser og antall fisk) og den totale produksjonen av oppdrettslaks. Både nasjonalt og i de enkelte deler av landet.

Vi viser til at Fiskeridirektoratet så sent som i 2014 minnet om viktigheten av å benytte nøter med en maskestørrelse som er tilpasset de minste smoltene i et utsett. Havforskningsinstituttet estimerte i sin «Risikovurdering norsk fiskeoppdrett» fra 2014 at kanskje så mye som 1,5 millioner laks rømmer fra

norske anlegg i tidlig del av sjøfasen. Det er derfor rimelig å si at rømming slik sett logisk kan knyttes til antall anlegg og total produksjon i et område.

Likevel er det hevet over tvil at mange rømmingstilfeller skyldes andre typer svikt under driften. Det er uansett slik at mange anlegg i et område statistisk sett øker sannsynligheten for at «noe» går galt, og at dette i snitt medfører at en vil finne mer rømt fisk i oppdrettsintensive områder enn i områder med lavere intensitet.

Selv om vi mener det er en sammenheng mellom produksjonsmengde og rømmingsrisiko, mener vi likevel at rømming er lite egnet som indikator for en handlingsregel på områdenivå. Vi mener imidlertid at det vil kunne være egnet som handlingsregel på konsesjonsnivå, men dette forutsetter full sporbarhet av rømt fisk. NJFF har ikke noe forslag til hvordan en slik handlingsregel skal se ut, og har heller ikke noe forslag til hvor mange rømte fisk som skal kvalifisere til en reaksjon på produksjonsnivå (eventuelt fravær av økning om konsesjonen skulle ligge i en sone med grønn status). NJFF mener likevel det er viktig at det finnes en handlingsregel som reflekterer alvorligheten av rømt oppdrettslaks, og får ned forekomsten av denne betydelig.

2. *Forurensing og utslipp*. Vi støtter departementets syn på forurensing og utslipp og anbefaler at det legges opp til å utarbeide miljøindikator for dette – særlig siden det pt hovedsakelig ser ut til å være lokale utfordringer knyttet til dette. Dette er en utfordring som kanskje i størst grad har potensiale til å være svært negativt for andre marine organismer slik som bunndyr, alger og planktonsamfunn samt de marine fiskeartene som har gyte og oppvekstområder i oppdrettsutsatte områder.

3. *Sykdom medregnet parasitter*. Vi støtter forslaget om at det utarbeides miljøindikator(er) for påvirkning fra lakselus.

Når det gjelder andre sykdomsfremkallende organismer (virus, bakterier og andre parasitter), begynner man å få kunnskap om utveksling mellom oppdrettsfisk og villfisk. Det er løpende behov for økt kunnskap, men det er allerede nå rimelig å anta at smitteoverføring mellom oppdrettsfisk til villfisk, har en negativ effekt på villfisk. Med tanke på at man ønsker å øke lakseproduksjonen ytterligere, er det viktig at man løpende utformer bærekraftsindikatorer også for andre patogener enn lakselus. For NJFFs del er målet å unngå reelle og potensielle negative effekter for villfisken, mens det for næringen er avgjørende å ha kontroll på de produksjonshemmende sykdommene og parasittene en kan få oppblomstring av i en del områder.

4. *Arealbruk*. I rapporten ”Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen – areal til begjær”, mente arealutvalget at svinn var en god indikator på bærekraftig arealbruk. Vi mener at svinn også i denne sammenheng bør være en god indikator for en handlingsregel. Som for rømming bør dette etter NJFFs mening være en handlingsregel på konsesjonsnivå og ikke på områdenivå.

5. *Fôrressurser*. Tilgangen til egnede fôrressurser vil være avgjørende for den fremtidige oppdrettsveksten globalt. Disse kildene er begrensede, og en kan fort komme i en situasjon der en tilbys fôr fra fiskerier som ikke er bærekraftige, eller «høyverdig» fisk som ellers ville gått til humankonsum. Det er en selvfølge at næringsaktørene til enhver tid skal kunne dokumentere at fôrkildene som benyttes til laksefôret kommer fra ressurser som blir høstet på en bærekraftig måte. NJFF har ikke noe forslag til handlingsregel knyttet til dette ut over at det er en rimelig forutsetning at dette regelverket

oppretholdes, og håndteres med meget streng hånd, og at en handlingsregel slår ut i produksjonsfrys eller redusert produksjon avhengig av alvorligheten av overtredelsen.

8.2 Indikatorer

8.2.2 Spesifikt om luseindikator

NJFF er kjent med Havforskningsinstituttets og Veterinærinstituttets arbeid med spredningsmodeller for lakselus, og at disse kan danne grunnlaget for indikatorer for villfisk. Vi ber allikevel om at man under utarbeidelsen av en stortingsmelding tenker bredt, og at man ikke altfor tidlig låser seg til indikatortype for lakselus. Det viktigste for oss er ikke hvilken luseindikator man velger, men at den man velger gir et riktig bilde på belastningen for villfisk og er egnet som verktøy for en handlingsregel. Man kan i utgangspunktet tenke seg indikatorer knyttet til lusenivå på oppdrettsfisk, luseutslipp fra oppdrettsanlegg eller lusenivå på villfisk. Man kan imidlertid også se for seg indirekte luseindikatorer. Blant annet mener vi at omfanget av prematur tilbakevandring av sjøørret, ofte kan være en svært god indirekte indikator på lakselusas effekt på ville bestander av laksefisk.

8.2.3 Forholdet til kvalitetsnorm for villaks

Høringsnotatet sier at grenseverdier for valgte indikatorer skal harmonisere med kvalitetsnormen for villaks. Det prinsippet støtter vi, men er mer usikre på om det systemet som skisseres tar tilstrekkelig hensyn til kvalitetsnormen for villaks.

NJFF er opptatt av at kvalitetsnormen for ville bestander av atlantisk laks ligger til grunn for all vurdering av miljøpåvirkning av villaksen. Normen konkretiserer og trekker opp ambisjonsnivået for forvaltning av villaks, herunder grad av akseptabel negativ påvirkning og høstbart overskudd.

NJFF mener som tidligere sagt at lakselus er en egnet, nødvendig og viktig indikator for handlingsregler. Vi mener imidlertid at de foreslåtte handlingsreglene vil kunne forverre situasjonen for de anadrome bestandene av laksefisk snarere enn å forbedre den. Det foreslåtte systemet for grønt, gult og rødt «trafikklys», vil raskt kunne medføre at alle områdene til slutt ender opp med gult lys, det vil si beregnede ekstra dødeligheter på anadrome laksefisk på mellom 10 og 30 % på grunn av lakseluspåvirkning alene. Kvalitetsnormen for villaks sier imidlertid at det som hovedregel skal settes inn tiltak dersom samlet nivå på dødelighet grunnet negativ menneskeskapt påvirkning overstiger 10 %.

NJFF mener derfor at handlingsreglene for å regulere produksjonsstørrelsen i oppdrettsnæringen derfor må legges opp slik at de vedtatte kravene i kvalitetsnormen kan oppfylles. Noe annet er ikke forenlig med Norges særskilte ansvar for bevaring av den nordatlantiske villaksen.

Om en skal ta Kvalitetsnormen for villaks alvorlig, og det forutsetter vi at regjeringen mener, er det avgjørende at det ikke legges opp til en økning i samlet negativ påvirkning som kan gi en høyere dødelighet enn det normen legger opp til. Det bør derfor være en faglig vurdering av hvor stor en eventuell produksjonsøkning i et gitt område kan være og om det i det hele tatt skal tillates.

Kvalitetsnormen for villaks tar som nevnt høyde for samlet belastning på laksebestandene. Dersom en bestand allerede er betydelig påvirket av andre faktorer, som for eksempel vassdragsregulering, skal det vurderes tiltak selv om den aktuelle påvirkningen isolert sett bare er skyld i deler av tilstanden. Også i Naturmangfoldloven og i Vannforskriften er prinsippet nedfelt om at tiltak skal vurderes ut fra samlet påvirkning (selv om en enn så lenge har greid å holde effekt av akvakulturvirksomhet utenfor vannforskriftsarbeidet).

8.3 Utforming av handlingsregel

8.3.1 Prinsipp

NJFF støtter forslaget om å innføre tre kategorier for miljøtilstand – rød, gul, grønn. For at kapasitetsjusteringer foretatt etter dette prinsippet skal få ønsket effekt, er det en forutsetning at det er samsvar mellom produksjonskapasitet og faktisk produksjon, slik at rød status gir en reell produksjonsnedgang. Vi er derfor bekymret når høringsnotatet beskriver at en kapasitetsreduksjon ikke nødvendigvis vil medføre en tilsvarende produksjonsreduksjon. Det er innlysende at det er den faktiske oppdrettsintensiteten som skaper lakselusproblemet, og ikke den teoretiske produksjonskapasiteten. I den kommende stortingsmeldingen må regjeringen gjøre det helt klart at man ved reduksjon av den teoretiske produksjonskapasiteten, har til hensikt å oppnå tilsvarende reduksjon i faktisk produksjon. Vi trenger ikke flere tiltak som kun har til hensikt å redde de ville anadrome laksefiskene i dårlig fundert teoretisk forstand.

8.3.2 Områdeinndeling

NJFF støtter forslaget om å dele inn i kysten i produksjonsområder, med oppdrettsfrie branngater mellom. Vi mener inndelingen i størst mulig grad bør følge Arealutvalgets modell. Vi forutsetter ellers at det ikke gis verken nye tillatelser til oppdrett eller innvilges økning i MTB før produksjonsområdene er etablert.

NJFF har ikke noe forslag til områdegrenser, men peker på behovet for en inndeling som gjør at både produksjonsområder og branngater får størrelse som gir de presumtivt beste muligheter for beskyttelse av de ville anadrome laksefiskene. Det er også viktig at ordningen med nasjonale laksefjorder tas tilstrekkelig hensyn til i utformingen av produksjonsområdene.

Inndelingen av kysten i produksjonsområder, produksjonssoner og branngater vil som Arealutvalget predikerte skape konflikter. Kanskje særlig mellom store oppdrettsselskaper med spredt aktivitet, og små oppdrettsselskaper med konsentrert aktivitet som vanskeligere kan flytte/brakklegge. Det vil sikkert også bli konflikter mellom nasjonal styring og lokal selvråderett. I et nytt system der grenser må trekkes etter reinte faglig kriterier (strømkart o.a.) er det uansett svært viktig at det, dersom miljøhensyn tilsier at kommunens sjøarealer bør være oppdrettsfrie, ikke kan være opptil kommunene selv å bestemme hvor anleggene skal ligge.

8.3.3 Vurdering av miljøtilstanden i et område

Det hjelper det lite med gode indikatorer dersom ikke de endelige kriteriene er strenge nok. På overordnet nivå er det en forutsetning at vurderingssystemet ivaretar Naturmangfoldlovens §§ 9 og 10 om føre-var-prinsippet, og prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning. Vår klare anbefaling er ellers at man lager et enkelt og robust system for vurdering av miljøtilstander i et område. Vi mener at hvert produksjonsområde må gis én kategorifarge, og unngå et system der man gir utsettsone separate kategorifarger. Dette blant annet fordi miljøtilstanden i de ulike utsettsone vil variere med synkroniseringen av utsett og brakklegging.

I avsnitt 11.4 i høringsnotatet kommer departementet inn på et viktig punkt som vi mener hører hjemme i avsnitt 8.3.3. Det står: *”Det er vanskelig å si hvor mange som ville fått vekst og hvor mange som ville fått reduksjon dersom et system med handlingsregler ble innført i dag”*. NJFF er enige i at det opplagt er vanskelig å gi et krystallklart svar på dette. Alt annet likt, er det likevel liten tvil om at det nye regimet må kalibreres slik at det, dersom det ble brukt på 2014-situasjonen, ville gitt rød status for de aller fleste kystavsnitt, og gult på de resterende.

Dagens lusesituasjon, både med tanke på lusenivåer og resistensutbredelse må derfor snarest mulig bedres. Om en mener noe med denne omleggingen må en snarest ta utgangspunkt i den faktiske miljøsituasjonen. I mange områder vil nok dette medføre en snarlig produksjonsnedgang (når systemet er opprettet). Det er ikke tilstrekkelig å «tro» at en får en forbedring som følge av teknologi eller annet, for så å få fortsette som før. En må kunne vise til at de grepene en foreslår faktisk holder hva en lover. Miljøtilstanden må bedres til miljømessig bærekraftig, og må med tilstrekkelig grad av sikkerhet vite at de grepene som er tatt vil beholde denne miljøstatusen også ved en tillatt produksjonsvekst.

8.3.4 Frekvens og omfang på kapasitetsendringer

Vi mener man må implementere en risikoprofil som er tilpasset en realistisk produksjonsvekst. Med referanse til våre kommentarer til de vurderinger som er gjort mht vekstpotensiale frem mot 2050, mener vi det er viktig at en utformer profiler som er basert på en mer realistisk vekst enn det som fremkommer i VBPH. Igjen fremstiller departementet det som om utfordringer knyttet til lakselus er eneste hinder på veien mot en femdobling av produksjonen mot 2050. Dette er svært langt fra sannheten.

NJFF mener som departementet at en må velge den risikoprofil som er best egnet til å oppnå bærekraft. I høringsnotatet presiseres det at bærekraftshensyn tilsier at eventuelle økninger er moderate, og at tidsintervallet mellom justeringene er lange nok til at effekten kan evalueres.

Det er avgjørende at en velger risikoprofil som sikrer at krav under kvalitetsnormen for villaks oppfylles. Tilsvarende bør størrelsen på reduksjonen i produksjonen fastsettes ut fra hvor mye som vurderes som nødvendig for å nå god kvalitet i henhold til kvalitetsnormen. Vi kan heller ikke se noen gode grunner til at størrelsen på reduksjonen i produksjonen i et område skal følge den prosentvise satsen for økningen i andre områder. Tre av forslagene foreslår at kapasiteten reduseres 3-5% hvert annet eller tredje år ved høy miljøpåvirkning. Med en slik tilnærming vil det kunne ta svært lang tid før en oppnår nødvendig forbedring i grad av miljøpåvirkning. Det er viktig at reduksjonen i reell produksjon, ikke bare kapasitet, er rask i de områdene en vurderer at miljøpåvirkningen er høy.

Motsatt er det viktig at økning i kapasitet kun foretas dersom tillatt kapasitet er reelt begrensende for produksjonen. Økning i reell produksjon foreslås da økt sakte slik at en rekker å vinne erfaringer med eventuelle konsekvenser av økningen. Med denne bakgrunnen foreslår vi at reguleringen foretas tidligst hvert annet år, og at det aldri tillates mer enn 5% økning i kapasitet.

8.3.6 Reduksjon av kapasitet

. Dersom den ønskete virkningen skal kunne inntre innen rimelig tid vil reduksjonen i «røde» områder normalt måtte være vesentlig større enn eventuelle økninger i «grønne» områder. En må være trygg på at «rød» status faktisk vil gi en tilstrekkelig reell produksjonsnedgang mht å oppnå nødvendige miljøforbedringer. Tilsvarende mener vi kapasitetsøkning ihht. grønn status kun kan innvilges dersom den gjennomsnittlige kapasitetsutnyttelsen i et produksjonsområde allerede er tilnærmet helt utnyttet. NJFF er enige i at tidsperioden som legges til grunn for evalueringene av miljøpåvirkningen bør være lang nok til å fange opp mellomårsvariasjoner. Minst 3 år synes å være rimelig.

8.3.7 Unntak fra handlingsregelen om kapasitetsjustering

NJFF støtter forslaget om at det kan fattes enkeltvedtak som gjør unntak fra handlingsregelen. NJFF støtter også forslaget om at slike vedtak har som betingelse at miljøregnskapet som legges til grunn må kunne dokumenteres.

8.3.8 Flytting av tillatelser mellom produksjonsområder

NJFF var negative til Arealutvalgets forslag om mulighet for miljøbetinget flytting, og mener dette heller ikke bør gjøres under foreslåtte regime.

Ideen er at man skal få en produksjon som til enhver tid er tilpasset miljøforholdene i de enkelte produksjonsområdene. Da mener NJFF det sier seg selv at konsesjonsinnehaverne ikke kan gis anledning til å flytte produksjonen fra et produksjonsområde til et annet. Da vil man miste den forutsigbarheten systemet legger opp til. Et regime som tillater miljøbetinget flytting, legger opp til taktisk flytting før den til enhver tid kommende kapasitetsvurdering. Enten ved at man flytter produksjonen ut av et område med forventet rød status, eller til et område der man forventer grønn status. Sistnevnte form for flytting vil også åpne for at et selskap utnytter andre selskapers potensial for vekst.

Kapittel 9. Gjennomføring av kapasitetsjusteringer

Dagens miljøsituasjon tilsier redusert produksjon i store deler av landet. NJFF antar at dette utelukkende vil gjennomføres som reduksjon i MTB. Om noen år vil man kunne ha stor variasjon i de enkelte produksjonsområdenes MTB. utfordringen blir hvilken MTB man skal tildele nye konsesjons-eiere, dersom man kommer i en situasjon hvor kapasitetsøkning er aktuelt. NJFF foreslår helt enkelt at eventuelt nye konsesjoner tildeles den gjennomsnittlige MTB'en i det produksjonsområdet konsesjonen gis.

Kapittel 10. Landbaserte og lukkede anlegg

Status for lakselus og rømming, samt kapasitetsfrys siden 2009, viser at produksjonen innenfor kombinasjonen av dagens teknologi og dagens driftsregimer, har overskredet sitt potensiale (i en bærekraftsammenheng). NJFF mener derfor at ethvert endringsinitiativ bør stimuleres. NJFF er derfor grunnleggende positive til all utprøving av lukkede anlegg i sjø og landbaserte anlegg.

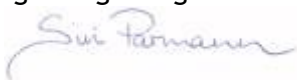
NJFF støtter ellers departementets vurdering at økt individvekt til sjø vil kunne medføre en uthuling av MTB-systemet. Det samme gjelder vurderingen av den økte miljørisikoen som ligger i en tillatelse til å produsere stor postsmolt i sjøbaserte fremfor landbaserte anlegg.

Kapittel 11. Økonomiske, administrative og miljømessige konsekvenser, herunder også distriktmessige konsekvenser av alternativene

I høringsnotatet legges det vekt på at vekst i havbruksnæringen vil gi betydelige positive konsekvenser for samfunnet. NJFF vil påpeke at dette utelukkende gjelder dersom denne veksten er miljømessig bærekraftig. En vekst som ikke ivaretar miljøet generelt, eller våre ressurser av vill laksefisk spesielt, vil kunne få store negative konsekvenser. Både privatøkonomiske og samfunnsøkonomiske.

Det er en stor svakhet at det langsiktige perspektivet av miljøbetingede kapasitetsjusteringer er viet liten oppmerksomhet i høringsnotatet. NJFF ber om at dette vies den nødvendige oppmerksomhet i den endelige stortingsmeldingen.

Vennlig hilsen
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Siri Parmann
Fagleder

Øyvind Fjeldseth
Fiskekonsulent